

partii naleraq

UKA2015/37

20. oktober 2015

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuummik uuminnga imaattumik Suka K Frederiksen saqqummiussivoq:

Nunaqavissut tikisitallu akornanni Namminersorlutik Oqartussani, Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaanni kommuninilu sulisut qanoq agguatarsimanersut pillugu kisitsisinnorlugu (statistisk) paasisutissamik Naalackersuisut UPA2016-imi saqqummiusseqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nalunaajaaneq Kalaallit Nunaannut suliffissarsiortut killilersimaarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaat saqqummiussinermi aallaaviusssaaq.

(Inatsisartunut ilaasorta q Suka K. Frederiksen, Siumut)

Una qulequtaq aallaavigalugu Inatsisartuni ilaasortap Suka K. Frederiksenip siunnersuutaa imaattumik Partii Naleqqamiit oqaaseqarfigissavarput.

Ukioq martsimi §37 aqqutigalugu Naalackersuisunut siunnersuuteqartutuut assigusinnaasumik apeqquteqarama paasinarpoq Naalackersuisut atorfinittisarnermut sinaakkutissanik peqanngittut. Taamaakkaluartorli aamma nalunngilarput inatsiseqartoq nunaqavissunik sulissarsiornermi siulliunneqartussaangaluarnernik. Inatsit taanna Inatsisartut inatsisigaat normu 27. Oktobarip 30 1992-meersoq.

Naalackersuisut akissuteqarnerminni imak tunngavilersuingaluarput – ingerlatseqatigiiffinni siulersuisut pisortallu namminneq aalajangersartaraat atorfeqartitsinissaq. Taamaakkaluartorli ammaanermi Partii Naleqqamiit oqariartuutitta ilaat uani issuaaffigilaassavara imaattoq:

”Ukiut tallimat missaa qaangiuppoq inatsisilerituunik imminnut attuumannngittunik marlunnik suliffeqarfiit erhvervs & selskabsstyrelsemi nalunaarsorsimasut qanoq inissisimasuunissaat misissortitsisoqarmat (juridisk responsum). Tassani erseqqissarneqarpoq piginnittut, siulersuisut, pisortatut aammalu sulisutut qanoq inissisimasuunissaat. Ilaatigullu erseqqissorujummik aamma inerniliisoqarluni siulersuisut piginnittumut tunniusimallutik suliffeqarfimmik ingerlatsisuunissaat. Piginnittullu tamanna aamma qulakkeertussaagaa.

Tassami assersuutigalugu takorlooruminaappoq AP Møller Maersk siulersuisui piginnittut soqutigisaannik assortortumik ingerlatsinissaat, taamaattoqassangaluarpullu qularinngiluinnarpara ilaqutariit Maersk/Mckinney Møllerikkut ingerlaannaq immikkut ataatsimeersuartsinermik piunasaqariarlutik naapertuuttumik allannguinermik kinguneqartumik aalajangiisoqarnissaa aqutissiuussimassangaluaaraat – assersuutaannaavoq ersersitsiniarnermik takutitsisoq.”

Taamaattumik piginnittut ataatsimeersuarnermi sinaakkusiinissamut piunasaqartussaani pisussaaffigaa, akikipallaaqaarlu sianiinaarinerunngikkuni oqaannassalluni tamanna siulersuisut pisortallu pisussaaffigaa.

Assersuutigineqarsinnaalluartut ilagaat qanittukut tusagassiorfinni oqallisigineqarluartut ilaat, tassalu Nunatta ammeriviata pisortaa sianiinaariterujussuarluni puisip amii 70.000-t nunatta anaagai, soorlu aamma A/S Puisi taamaasineqarsimasoq.

Ukiorpasuaruilu tamanna tunaartaralugu ikkussuisarsimaneq qissimikkutsigu suna angusimavarput? Ineriartorneq iluamik angusaqarfiusimava? Kalaallit atungarissaarnerulersimappat taamannak aqutseriaaseqarnitsigut? Akissutitullu una ammaanermi oqaaseqaatitsinneersoq Eqikkaaneq issuaaffigeqqillara:

”Suliffeqarfissuit qulaani eqqartorneqartut ukiorpasuarui amerlanerpaatigit nunatta avataaningaaneersunik siulersuisulersorneqarlutillu pisortalersorneqartarput, taakkugooq qaffasissumik ilinniagaqarlutik pikkorittorsuummata. Soorlu aamma allaffissornermi, aningaasaqarnerpullu pillugu siunnersuisoqatigiinni pisortalersuisarnej/inuttalersuisarnej aamma tamanna tunngaviginerullugu ingerlanneqartartoq. Taamaalluarsinnaavormi, taamaattorli taamaattoqarsimappat soq makku qallorneqartut takusinnaasimassanngilaat? Tassami takusinnaasimasuugunikkit qanorlu inuiaqatigiinnut ajoqutaatigisut, Partii Naleqqamiit qularinnginnatsigu, piukkussaanertik malillugu qangarsuaaniilli uani oqallinnermi taakkartorneqartut aqqereersimassangaluararmikkit. Imatummi pikkoritsigaat ataatsimersuarnermi amerlanerpaani piginnittut sinnerlugit Naalakkersuisut kinguleriaat tupinnaannartumik nersualaarisarput angusarissaarnerarlugit – Kaasarip atisartaavi?”

Soormi aamma taama pikkoritsigippata avataaniit immikkut siunnersortinik 200 miliuunit koruunit tungaanut atuisassuugut.

Ilassutigalugulu eqqaarusupparput Naalakkersuisut siulittaasuata qineqqusaarnerup nalaani ersarilluinnartumik Siumut sinnerlugu qineqqusaarutigingaa Royal Greenlandimi aqumiut kalaalinngortinneqartariaqarmata

Tamakku qulaani Partii Naleqqamiit tunngavilersuutigut tunngavigalugit qularineqassanngilaq siunnersuuteqartoq tamakkiisumik taperseratsigu, ilassutigalugu aamma oqartariaqarpugut – tassa naammaleqaaq. Ersarissumik taamannak ingerlatsinitta takutissimasuuppagu nunatta inuiaqatigiillu pissarsiaqarfigisimagaat iluaqutigalugulu taava siunertaqarsimassangaluarpoq, taamatulluunniit inerniliisinnaanngikkutta, killormullu ilisimasat qaammaasallu kuussuartut supisutut ukiorpapilussuarui, inatsisit allaat akimorlugit ingerlatsinikuulluta, taava piffissanngorluinnarpoq **aagqiissummik**

iliuseqarnissatsinnut. Taamaattumik Inatsisartuusugut Naalakkersuisut una siunnersuut iluaqutigalugu pisussaaffilertariaqalerpagut iliuseqaqqullugit ersarissumillu atorfinittisarnermik politikkeqaleqqullugit.

Ersarigaarmalluunniit takussutissiortoqarnissaa pisariaqarsorinangikkaluartoq, taamatut oqaaseqarluta siunnersuut taperserlugu aappassaaneerneqannginermini Inuussutissarsiornermut ataatsimiitaliami suliarineqarnissaa innersuussutigissavarput.

Qujanaq

Per Rosing Petersen